

PSYCHOLOGIA OGÓLNA

pod redakcją

Tadeusza Tomaszewskiego

Warszawa 1992

Anna Grabowska
Wanda Budohoska

**Procesy
percepcji**

Józef Kozielecki

**Myślenie
i rozwiązywanie
problemów**

**Podejmowanie
decyzji**

Wydawnictwo Naukowe PWN

Spis treści

Od Redakcji	5
I. Procesy percepcji	9
Twórca charakter systemu percepcyjnego	9
Wzrok	11
Struktury i drogi wzrokowe	12
X Ruchy oczu	23
Ruchy konwergencyjne	23
Duże ruchy oczu	24
Drobne ruchy oczu	25
Wrażliwość na światło	26
Widzenie barw	29
Percepcja ruchu	35
Układ obraz-siatkówka	35
Układ oko-głowa	36
Percepcja kształtu	37
Percepcja odległości i głębi	44
Złudzenia	48
Wpływ doświadczenia na percepcję wzrokową	53
X Podsumowanie	56
Słuch	57
Struktury i drogi słuchowe	59
Percepcja częstotliwości i intensywności dźwięków	65
Progi słyszenia	65
Wysokość i głośność dźwięków	67
Teorie kodowania częstotliwości i intensywności dźwięków	68
Ocena kierunku dźwięków	70
Percepcja dźwięków naturalnych	71
Podsumowanie	73
Czucie skórne i ból	74
Podsumowanie	79
Kinestezja i zmysł równowagi	80

Kinestezja	80
Zmysł równowagi	80
Podsumowanie	82
Smak i węch	82
Smak	83
Węch	84
Podsumowanie	87
Współdziałanie zmysłów w ramach jednego systemu percepcyjnego	87
Literatura zalecana	89
Słowniczek	89

II. Myślenie i rozwiązywanie problemów 91

Definicja terminu.	91
Metody badania i myślenia.	92
Metody eksperymentalne.	92
Metody modelowania myślenia.	94
Badania historyczne i kulturowe.	96
Informacje jako materiał myślenia.	96
Spostrzeżenia.	97
Wyobrażenia.	97
Pojęcia matrycowe.	99
Pojęcia naturalne.	102
System pojęć.	104
Myślenie sensoryczno-motoryczne i myślenie pojęciowe.	104
Operacje umysłowe.	105
Rodzaje operacji umysłowych.	105
Charakterystyka grupy operacji.	107
Reguły sterujące łańcuchem operacji umysłowych.	109
Reguły algorytmiczne i heurystyczne.	110
Rola reguł heurystycznych w myśleniu.	112
Heurystyczna struktura myślenia.	113
Przebieg łańcucha operacji.	113
Analiza struktury łańcucha operacji.	115
Wynik czynności myślenia.	118
Myślenie produktywne i reproduktywne typu R i S.	118
Myślenie twórcze i nietwórcze.	119
Rola myślenia w rozwiązywaniu problemów.	119
Rodzaje sytuacji problemowych.	121
Problemy otwarte i zamknięte.	121
Problemy konwergencyjne i dywergencyjne.	122
Fazy rozwiązywania problemów.	122
Faza dostrzegania problemu.	123
Analiza sytuacji problemowej.	125
Analiza celu.	125

Analiza danych początkowych.	127
Faza wytwarzania pomysłów.	128
Trójetapowy model Dunckera.	128
Zjawisko „ośnienienia”.	132
Faza weryfikacji pomysłów.	134
Dwie metody weryfikacji.	134
Weryfikacja i informacje.	135
Osobliwości fazy weryfikacji.	136
Strategie rozwiązywania problemów.	137
Strategie idealne.	137
Dobór strategii przez ludzi.	140
Przeszkody w rozwiązywaniu problemów.	143
Błędne nastawienie.	143
Fiksacja funkcjonalna.	145
Myślenie twórcze.	146
Proces twórczy.	147
Cechy umysłu twórczego.	150
Osobowość twórcy.	152
Literatura zalecana	153
Słowniczek	154
 III. Podejmowanie decyzji	155
Decydent i decyzje.	155
Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka.	156
Model sytuacji ryzykownej.	157
Rodzaje decyzji.	158
Proces przewidywania. Prawdopodobieństwo subiektywne.	159
Heurystyka dostępności psychicznej.	160
Heurystyka reprezentatywności	162
Złudzenia pozybilne.	164
Trafność przewidywania. „Wiedziałem, że to się zdarzy”.	165
Wartościowanie wyników działania. Pojęcie użyteczności.	166
Ocena użyteczności pieniędzy.	167
Wartościowanie wyników wielowymiarowych.	168
Złudzenia walentne.	170
Ocena ryzyka.	171
Ryzyko i jego aspekty.	171
Badania nad ryzykiem.	173
Procesy decyzyjne. Akt wyboru.	175
Strategia scalania prawdopodobieństwa i użyteczności (SEU).	175
Strategia scalania korzyści i ryzyka (K - R).	177
Wahanie i zmienność decyzji.	179
Sekwencja decyzji ryzykownych.	179
Strategia perspektywiczna i prezentystyczna.	180

Dobór strategii.	181
Wykonanie decyzji: sukces, niepowodzenie, niespodzianka.	183
Granice badań decyzyjnych: sytuacje otwarte.	184
Literatura zalecana.	185
Słowniczek.	185
Bibliografia.	188